MIRT-VERKENNING
OV EN WONEN ZEEF 2

EFFECTNOTITIE EXTERNE VEILIGHEID

JANUARI 2024

Autorisatieblad

MIRT verkenning OV en Wonen Regio Utrecht, Zeef 2

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	Ebko Douma	Ja	24-01-2024
Gecontroleerd door	Martin Wink	Ja	24-01-2024
Vrijgegeven door	Richard Savenije	Ja	24-01-2024

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
0.1	**Effectnotitie Externe Veiligheid**	**05 okt 2023**	**Opzet & inhoud voorgesproken met Erik Ader (RUD Utrecht) & Etienne Blokker (provincie Utrecht)**
1.0	**Idem**	**22 jan 2024**	**Review Erik Ader (gemeente Utrecht) en Etienne Blokker (provincie Utrecht) verwerkt**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
1 Doel rapportage 4
1.1 Inleiding 4
1.2 Leeswijzer 4
2 Beleidskader en wet- en regelgeving 5
3 Onderzoeksmethodiek en scoremethodiek 6
3.1 Onderzoeksmethodiek 6
3.1.1 Kwetsbaren 6
3.1.2 Bronnen 7
3.2 Scoringsmethodiek 7
4 Beoordeling 8
5 Conclusie 9
6 Waterstofrijke Energiedragers 10
Colofon 11

1 Doel rapportage

1.1 Inleiding

Deze notitie behandelt de beoordeling van het aspect Externe Veiligheid, als onderdeel het MER behorende bij de MIRT-verkenning ‘OV en Wonen Zeef 2’.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 behandelt het beleidskader en de wet- en regelgeving.

In hoofdstuk 3 is de onderzoeks- en scoringsmethodiek uiteengezet.

Hoofdstuk 4 geeft de beoordeling weer.

In hoofdstuk 5 zijn de conclusies opgenomen.

En tot slot is in hoofdstuk 6 het project in het perspectief geplaatst van de energie-transitie (waterstofrijke energiedragers).

2 Beleidskader en wet- en regelgeving

Het rijk, de provincie en gemeenten werken in de verkenning gezamenlijk toe naar een Voorkeursbeslissing als bedoeld onder de Omgevingswet. Onderdeel van de procedure van de Voorkeursbeslissing is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) conform de m.e.r.-procedure. De ontwerp-Voorkeursbeslissing zal samen met het MER ter inzage worden gelegd.

Vanuit het MER is inzicht in de effecten op Externe Veiligheid, als zijnde een van de milieuaspecten, nodig. In de Omgevingswet zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving de instructie- en beoordelingsregels Externe Veiligheid voor ruimtelijke plannen van overheden opgenomen.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving is eveneens het juridische begrippen- en toetsingskader voor Externe Veiligheid geformuleerd. De onderhavige notitie maakt gebruik van dit kader.

3 Onderzoeksmethodiek en scoremethodiek

3.1 Onderzoeksmethodiek

De centrale vragen waarop de onderhavige notitie antwoord geeft is: leidt een alternatief tot wijziging van de ongevalsfrequentie ten gevolge van de handling met gevaarlijke stoffen, gebruik makend van het begrippenkader van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)? En zo ja, wat is de lading (+/0/-) van deze wijziging?

Bij het bepalen van de ongevalsfrequentie zijn twee zaken belangrijk: de kwetsbaren (degene(n) die het ongeval ondergaan) en de bronnen (de veroorzakers van het ongeval).

3.1.1 Kwetsbaren

Het Besluit kwaliteit leefomgeving onderscheidt op het niveau van kwetsbaarheid drie categorieën 'gebouwen en locaties' waarvoor de regels bescherming bieden. In tabel 1 zijn de categorieën omschreven.

Tabel 1a: Zeer Kwetsbaar

Categorie	Typering
zeer kwetsbaar (alleen gebouwen). Gebouwen voor mensen die zichzelf niet op tijd in veiligheid kunnen brengen	-woonfunctie voor 24-uurszorg -basisscholen -scholen voor minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking -dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking -gezondheidszorg met bed-gebied (ziekenhuizen en verpleeghuizen) -kinderopvang -gevangenissen

Tabel 1b: Kwetsbaar

Categorie	Typering
Kwetsbaar (gebouwen & locaties) Gebouwen met een woonfunctie (niet verspreid liggende bebouwing) en locaties bestemd voor grote evenementen of voor recreatief nachtverblijf voor meer dan 50 personen	-woonfunctie -bijeenkomstfunctie -kantoorfunctie -sportfunctie -scholen voor volwassenen -gezondheidszorg zonder bed-gebied -locatie voor evenementen in de open lucht voor ten minste 5.000 personen

Tabel 1c: Beperkt kwetsbaar

Categorie	Typering [1]
Beperkt kwetsbaar (gebouwen en locaties). De Typering binnen deze categorie is vergelijkbaar met die in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Nieuw is dat de nadruk ligt op de bescherming van de kwetsbare gebruiksfunctie van een gebouw in plaats van op de bescherming van het gebouw als geheel	-objecten die gelijkgesteld kunnen worden met voorgaande typen, voor zover die objecten geen kwetsbare objecten zijn -objecten met een hoge infra-structurele waarde, voor zover die objecten, wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval -gebouwen waarin doorgaans minder grote aantallen (tov tabel 1b) personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn

1: voor volledige omschrijving wordt verwezen naar Bijlage VI, behorend bij artikel 5.3 van het Bkl

Tabel 1c behoeft nog uitleg. Onder '*hoge infrastructurele waarde*' worden gebouwen verstaan die onderdeel uitmaken van essentiële communicatie- en energienetwerken, zoals telefoon- of elektriciteits-centrales of een gebouw met vluchtleidingapparatuur.

Als voorbeeld bij de typering '*gebouwen waarin doorgaans minder grote aantallen (tov tabel 1b) personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn*' wordt in i bijlage VI, behorend bij artikel 5.3 van het Bkl als *voorbeeld* gegeven:

- kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van ten hoogste 1500 m^2
- complexen waarin minder dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak minder dan 1000 m^2 bedraagt
- winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m^2 per winkel, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd

3.1.2 Bronnen

Het Besluit kwaliteit leefomgeving onderscheidt vijf bronnen waar de regels beheersing voorschrijven. In tabel 2 zijn de bronnen omschreven.

Tabel 2: Bronnen

Artikel Bkl	Omschrijving
5.1.2.2	Veiligheid rond opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines
5.1.2.3	Belemmeringengebied buisleiding gevaarlijke stoffen
5.1.2.4	Veiligheid rond opslaan, herverpakken en bewerken van vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik
5.1.2.5	Veiligheid rond het bewerken en opslaan van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik en op militaire objecten
5.1.2.6	Veiligheid rond luchthavens

3.2 Scoringsmethodiek

In tabel 3 is de scoringsmethodiek weergegeven. De methodiek is een kwalitatieve en maakt onderscheid in geen effect (0), een positief effect (+) en een negatief effect (-). Positief betekent dat het betreffende alternatief de ongevalsfrequentie verlaagt en negatief dat het de ongevalsfrequentie verhoogt.

Een verlaging is opgevat als een afname van het aantal 'kwetsbaren' en 'bronnen'. Een verhoging moet hier opgevat worden als alle andere combinaties (behoudens geen verandering). De scoringsmethodiek is daarmee een conservatieve afweging.

Tabel 3: Scoringsmethodiek

Score	Kwetsbaren	Bron
0	Geen verandering	Geen verandering
+	Verlaging	Verlaging
-	Alle andere combinaties	

4 Beoordeling

De alternatieven zijn gescoord conform de methodiek uit hoofdstuk 3. De score is weergegeven in tabel 4.

De basisalternatieven zijn alle opgebouwd uit bouwstenen met een OV-functie. Onderdeel daarvan zijn haltes die volgens Woningwet vallen onder de definitie van een gebouw. Op grond van hun oppervlak (zie ook paragraaf 3.1.1, laatste alinea) vallen deze haltes niet onder de ‘kwetsbaren’.

Tabel 4: Score

Alt	Kwetsbare	Bron	Score
Basisalternatief A	0	0	0
Basisalternatief B	0	0	0
Basisalternatief C	0	0	0
Basisalternatief D	0	0	0

Uit tabel 4 blijkt dat alle basisalternatieven ‘0’ gescoord hebben. Dit betekent dat geen van de basisalternatieven het aantal kwetsbaren doet toenemen danwel afnemen en dat geen van de basisalternatieven het aantal bronnen doet toenemen danwel afnemen.

5 Conclusie

Deze notitie heeft de vier basisalternatieven beoordeeld op het aspect Externe Veiligheid. De notitie maakt onderdeel uit van het MER behorende bij de MIRT-verkenning ‘OV en Wonen Zeef 2’.

Uit de beoordeling blijkt dat geen van de basisalternatieven een effect heeft op het aspect externe veiligheid. Er is voor het aspect Externe Veiligheid geen mitigatie en/of compensatie nodig.

6 Waterstofrijke Energiedragers

De energievoorziening in Nederland gaat veranderen. De toekomstige stromen waterstofrijke energiedragers vormen risicobronnen die een impact kunnen hebben op het aspect Externe Veiligheid.

Dit hoofdstuk beoogt bij te dragen aan structurele keuzes die gemaakt moeten worden met betrekking tot externe veiligheidseffecten, in relatie tot de transitie naar het gebruik van nieuwe waterstofrijke energiedragers.

Mogelijk dat deze stromen in het scopegebied van ‘OV en Wonen’ komen, te denken valt aan het Amsterdam-Rijnkanaal, de A12, de A2, de A27 en het spoor Amsterdam – ’s-Hertogenbosch.

Deze stromen kunnen veel uitdagingen met zich meebrengen voor het deel ‘Wonen’ van het project ‘OV en Wonen’ zoals verlaging van bouwdichtheden, het nemen van bouwkundige maatregelen en rampenbestrijdingsmaatregelen. Vroegtijdige aandacht hiervoor is van groot belang om proactief duidelijke kaders te ontwikkelen die zowel een voorspoedige ontwikkeling van de inzet van die nieuwe energiedragers mogelijk maakt als de externe veiligheid van de toekomstige bewoners borgt. Bijvoorbeeld door transport van deze stoffen via buisleidingen.

Proactief handelen nu kan voorkomen dat er later alsnog maatregelen moeten worden genomen met mogelijk relatief hoge kosten.

Colofon

Opdrachtgever	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Uitgave	Movares Nederland B.V.
Ondertekenaar	Ebko Douma
Projectteam	
Projectnummer	MN004535
Kenmerk	-
Versie	1.0
Datum	22 januari 2024

© 2023, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.